

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΗΧΩ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Διευθυντῆς Ν. ΦΑΛΗΡΕΥΣ ΒΕΗΣ

Συντάκται Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Ι. Ν. ΓΡΥΠΑΡΗΣ.

ΤΗ: ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ: ΤΩΝ ΔΟΚΙΜΩΤΕΡΩΝ ΛΟΓΙΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΩΝ.

Ἐκδίδεται: Κ. ΖΙΒΙΑΔΗΣ ΚΑΙ ΣΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Φυλλάδιον: Ἰ Γρυπάρη «Ἀπελπισία» (ποίημα).— Ἄλ. Παπαδοπούλου «Ἐλησμόνησε».— Μικρογιάννη «Γαλλικά».— Th. Bentz, «Πειρασμός» (υποιστόρημα).

Ἐξωφύλλου: Ν. Φ. «Ἐφημερίαι τῶν Κυριῶν».— Κ. Παροῦν, «Ἀλεξάνδρα Παπαδοπούλου».— Φιλίππου Δαρελ, «Μίλτον Ζαρχιάγια Εὐπατρίδης» (ἐπιφυλλίς «Ἠχοῦς»).

Συνδρομή: Ἐν Κωνσταντιπόλει γρ. 40.— Ταχυδρομικῶς γρ. 34.— Ἐξωτερικοῦ φρ. γρ. 12.— Ἐκαστον φυλλάδιον γρ. 1.
Ἄμα τῇ πληρωμῇ τῆς συνδρομῆς δίδεται τὸ πρῶτον μέρος τοῦ μυθιστορήματος.

Adresse: N. PHALÈRE BEY

Directeur de "L'ECHO LITTÉRAIRE,,

12 Rue Haratchi, Galata - Constantinople.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Τύποις Κ. ΖΙΒΙΑΔΟΥ καὶ Σακ, Γαλατῶν, ὁδὸς Χαρχατῶν, ἀριθ. 12.

«Η ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ»

ΚΑΙ

«Η ΔΙΕΞΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ»

Ἡ κ. Ἀλ. Παπαδοπούλου, ἡ καλὴ ἡμῶν φίλη καὶ συνεργάτις, εὐρισκαμένη ἀπὸ τινος εἰς Ἀθήνας ξενίζεται παρὰ τῆς λογίας διευθυντρίας τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυρίων» Κυρίας Καλλιρρόης Παρρῆν, ἣτις ἔγραψε περὶ τῆς ξενιζομένης τῆς ἀρθρον σπινθηροβόλον, τὸ ὅποιον μὲ ὑπερηράνειαν ἀναδημοσιεύομεν κατωτέρω ἂν καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι προσκρούομεν πρὸς τὰ μετριοφρονα τῆς συντάκτιδος ἡμῶν αἰσθήματα. Ἀλλὰ πῶς νὰ ἀνθεζώμεν εἰς τὸν πειρασμὸν ὅταν πρόκειται νὰ δεῖξωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν πῶς αἱ ἐργαζόμεναι γυναῖκες συμπεριφέρονται πρὸς ἀλλήλας, — πόση εἰλικρίνεια καὶ τρυφερότης χαρακτηρίζει τὰς σχέσεις των, — ἀποδεικνύονται οὕτως, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ ἐργαζομένη γυνὴ διαφέρει καὶ κατὰ τοῦτο τοῦ ἀνδρός, ἐργαζομένου ἢ μή,.....

Πράγματι ἡ κ. Καλ. Παρρῆν κατέχει ἐπαξίως πρωτίστην θέσιν μεταξὺ τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν καὶ εἶναι ἡ ἡγήτις τῆς παρ' ἡμῖν κινήσεως ὑπὲρ τῆς χειραφετήσεως τῆς γυναικός.

Κατὰ πόσον ἡ χειραφετήσις συνάδει μὲ τὸν ἐν γένει χαρακτήρα καὶ τὸν ὀργανισμὸν τῆς γυναικός καὶ ἰδίᾳ τῆς γυναικός τῆς ἡμετέρας κοινωνίας, εἶναι ζήτημα, τὸ ὅποιον ἀποφεύγω νὰ ἐξετάσω. Τὴν γυναῖκα μητέρα, ἀδελφὴν καὶ σύζυγον γνωρίσας καὶ τὴν εὐεργετικὴν αὐτῆς ἐν τῷ οἴκῳ ἐπήρεια δοκιμάσας, τρέμω ἀναλογιζόμενος ὅτι, ἡ χειραφετήσις δύναται νὰ ἐπιφέρει κάποιαν μεταβολὴν. Κατὰ συνέπειαν ὑπὸ τὴν ἐπήρεια τοιοῦτων προλήψεων, εἶμαι ὅλως ἀκατάλληλος εἰς τὸ νὰ ἐκφέρω γνώμην ἀμερόληπτον ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Αὐτὸ δὲν θὰ εἶπῃ, ὅτι δὲν θαυμάζω τὴν κ. Καλ. Παρρῆν, ἣτις εἰς κύκλον ποτισμένον ἀπὸ τὰς κλασικὰς ιδέας περὶ γυναικός καὶ φύσει εἰς τὴν πατριαρχικὴν ζωὴν συνειθισμένον, ἔσχε τὴν τόλμην νὰ ὑψώσῃ τὴν φωνὴν ὑπὲρ τῆς χειραφετήσεως τῆς γυναικός.

Καθ' ἃ, ἀπὸ τὸ ἀξιόλογον φύλλον τῆς, τὸ ὅποιον φέρει τὴν σφραγίδα τοῦ Ἐγῶ τῆς, γίνεσθαι καταφανές, ἡ κ. Καλ. Παρρῆν εἶναι ἰδιοφυία καὶ φύσις λεπτὴ καὶ ποιητικωτάτη καὶ μὲ τὰς τὰς χειραφετιστικὰς αὐτῆς ἀρχὰς φοβοῦμαι μὴ, ἡ δραστηριὰ ποιητικὴ αὐτῆς φύσις ὑπόκειται εἰς αὐταπάτην.

Ὅποια πράγματι διαφορὰ μεταξὺ τῶν δι-

λώσεων τῶν ἐξανθρωθεισῶν εὐρωπαϊῶν ὁμοφρόνων τῆς καὶ τῆς γλυκυτάτης διδαχῆς τῆς ἐν Ἀθήναις ἀποστόλου τῆς χειραφετήσεως! Ἐκεῖναί περὶ δικαιωμάτων φωνασκοῦσιν, αὐτὴ καθήκοντα εὐαγγελίζεται, τὸ κατ' ἐμὲ τὸ ἐπαναλαμβάνω, ἡ κ. Καλ. Παρρῆν αὐταπάταται ἢ ἔχει ἴδιον πρόγραμμα περὶ χειραφετήσεως ἢ ἡ λεπτὴ αὐτῆς φύσις ἀντιπράττει. Τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι τὴν γυναῖκα καὶ χειραφετηθεῖσαν τὴν θέλει πρὸ πάντων γυναῖκα καὶ ἢ δι' αὐτὸ εὐγνωμοσύνην μας πρέπει νὰ εἶναι ἄπειρος.

Ν. ΦΑΛΗΡΕΥΣ.

Ἀλεξάνδρα Παπαδοπούλου.

«Τὸ ὄνομα αὐτὸ, τὸ γνωστὸν σου τῆς Βυζαντινῆς διηγηματογράφου, τὸ ὅποιον θὰ σοῦ ἐνθυμίζῃ ὀλίγον τὸν Ψυχρὸν καὶ πολὺ τὴν δημόδη, εἰς ἃν γράφει ὅλα τῆς τὰ διηγήματα, τὰ πόσον εὐμορφα καὶ πόσον χαριτωμένα καὶ πόσον ἐνίοτε σατανικά, θὰ ἦτο ἄσχετον μὲ τὰ γραφόμενά μου, ἐν σχέσει πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἐργαζομένης γυναικός, ἐὰν δὲν ἦτο καὶ αὐτὴ ἡ ὄνομα τῶν ἰδικῶν σου πλανημένων προλήψεων.

Τὴν φιλοξενῶ, φίλη μου, ἀπὸ ὀκτώ ἡμερῶν. Ἀγαπῶ τὸ σπινθηροβόλον πνεῦμα τῆς καὶ τὸ ἀπλανές ἐνίοτε καὶ ἀφρημένον βλέμμα τῆς καὶ διέρχομαι ἀληθῶς ἀπολαυστικὰς ἡμέρας εἰς φλυαρίαν μαζὴ τῆς ὄχι σχολαστικῆν, οὔτε δοκησιοσοφιστικῆν. Ἀλλὰ ὁμιλίαν εὐχάριστον, τερπνὴν, μὲ μεταπτώσεις ἀπὸ τοῦ ἐνθουσιώδους θαυμασμοῦ τῆς διὰ τὴν πόλιν μας καὶ τὰ μνημεῖα τῆς Τέχνης μας, καὶ τὸν ὠραῖον οὐρανὸν μας καὶ τὰς θαυμασίας γραμμὰς τῶν βουνῶν μας, εἰς ἑλαφρὰ μελετήματα καὶ κρίσεις περὶ τῆς συγχρόνου φιλολογίας μας, περὶ τῶν σημερινῶν συγγραφεῶν τῶν ἰδικῶν μας ὡς καὶ τῶν ξένων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐκλέγομεν πάντοτε τοὺς καλλιτέρους καὶ συζητοῦμεν ἐπὶ τῶν ὠραιότερων ἔργων των.

Τώρα μὴν ὑποθέσῃς, σὲ παρακαλῶ, ὅτι αἱ συζητήσεις μας αὐταὶ παρατείνονται πολλὴν ὥραν, ὅτι λαμβάνουν χαρακτήρα ἐπι κρίσεων καὶ ἐλέγχων καὶ ὅτι ἔστω καὶ ἐπὶ στιγμὰς μόνον λαμβάνομεν ὕψος σφῶν; ἢ λογίων; γυναικῶν. Ἀπὸ τὰ φλυαρήματά μας αὐτὰ, μὲ ἀποσπᾶ συχνότατα νέον θέμα ἐξ ἐκείνων, εἰς τὰ ὅποια σὺ μετὰ τόσῃς ἐντροφῆς ἠδονῆς. Τὸ χρῶμα μιᾶς ταινίας, τὸ σχέδιον ἐνὸς ὑφάσματος τοῦ συρμού, ὁ τρόπος τῆς διευθετήσεως τῆς κόμης εἶναι τὸ ἄλλας τῶν ἀσυνδέτων καὶ ἀτελειώτων συζητήσεων μας.

Λοιπὸν ἡ νέα μου αὐτὴ φίλη, ἡ πόσον ἐξυπνη, ἡ πόσον ψυχολόγος, ἡ συχνὰ πυκνὰ μετ' ἀληθοῦς σαληρότητας ἀνατέμνουσα τὴν γυναικείαν καρδίαν καὶ ἀποκαλύπτουσα ἀμειλίχως ὅλα τὰ ἔλκη καὶ ὄλας τὰς ἀηδίας, αἵτινες ἐνδημοῦν εἰς αὐτήν, ἀκριβῶς ἐνεκεν τοῦ ματιοῦ καὶ ἀσκόπου καὶ ὀκνηροῦ βίου τῆς

« ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ »

(Fr. Coppée.)

Ἡ πλῆξις ἢ ἀχόρταγν, παιδί τῆς θλίψεως νόθο,
Μέσ' στὴν καρδίᾳ μου ἐθρόνιασε γιὰ πάντα σὰν δεσπότης.
Θέρονι στὰ χρόνια τὰ χρυσᾶ τῆς ἀδικίας μου νιότης
Οὐδ' ὅσιν ἔχουν τὰ στερνὰ τὰ γερατὰ δὲ νοιώθω.

Μάρτυρας τὰ σβυσμένα μου τὰ μάτια, κ' ἢ ἀχρότης,
Καὶ ἡ καρδιά, ποῦ ἔρωτα δὲν ἔχει πιά οὐδὲ πόθο.
Ξέρω τὸ μαῦρο ῥιζικὸ ποῦ μόνος μοιροκλώθω
Γιὰ νὰ περνῶ, σὰν ἔρημο ποῦ δὲν θὰ κόψω ἀνθό τῆς.

Κι' ὅμως μὲ αἴφρες χλωαρές σὰν πνέει τὸ καλοκαῖρι
Κάπου τῆς νιότης μου θαρρῶ πῶς μοῦ φησὶ τὰ γέρονι
Καὶ πῶς με ραίνει ὁ ἔρωτας μὲ τὰ ῥοδοφύλλα του.

Τοῦ κίκου! ἢ μαύρη μου ἢ χαρὰ δὲν ἔρχετ' ἀπ' τὰ ξένα
Κ' ἢ ἐλπίδα διαβατάρικῃ εἶναι πουλί γιὰ μένα
Ποῦ ἓνα μνημῆμα θάπαινε νὰ χτίσῃ τὴ φωλιά του.

Ἀθήνα

Ι. ΓΥΓΑΡΗΣ.

ΕΛΗΣΜΟΝΗΣΕ

Εἰς τὸν αἰῶνά μας, εἰς τὸν αἰῶνα τῆς ὕλης, εἰς τὸν ἐξόχως θετικὸν 19ον αἰῶνα, μοῦ ὁμιλεῖς γιὰ τέτοια μορμολύκεια, τὰ ὅποια ἀπὸ ἀρνείται πλέον νὰ παραδεχθῇ ἢ λογικῆ, κινδυνεύει νὰ ἀποκληρώσῃ καὶ τὸ λεζικόν. Ἐρως, φιλία, οἰκογενειακὴ στοργὴ καὶ... τὸ ἀστείότερον εὐτυχία!!

Αὐτὰ ὅλα τὰ ἔλεγε μέσθ' εἰς σύννεφα καπνοῦ, ὁ κ. Παῦλος Φίλιος, μὲ περισσοτέρην πικρίαν παρὰ μὲ τὴν ἀδιαφορίαν, τὴν ὅποιαν ἤθελε νὰ ἐπιτηδεύθῃ.

Ἡ ἐξαδέλφη του τὸν παρατῆρει μὲ εἰρωνικὸν μειδίαμα, χωρὶς νὰ δεῖξῃ ὅτι τὴν ἐνοχλοῦν τὰ νέφη τοῦ καπνοῦ ἢ οἱ καπνοὶ τῆς ἀπογοητεύσεώς του.

Ἦτο αὐτὸς ὁ Παῦλος ὁ πόσον ἐνθουσιώδης, ὁ Παῦλος μετὰ γαλανὰ μάτια καὶ μὲ τὰ γελαστὰ γέιλη, ὁ Παῦλος, ὁ ὅποιος τόσῃ ἡγάπα τὸ σπῆτι δηλ. τὸ οἰκογενειακὸ τραπέζι, ὥστε τὸν ἐλεγκανσπητόγαττα καὶ ἐκεῖνος δὲν ἐθύμονε διόλου!

— Ἀκουσε Παῦλέ μου σὲ βλέπω διαφορετικῶς πρὸ ὀλίγου σ' ἐπείραξα καὶ γελοῦσα, τώρα δὲν γελοῦ. Δὲν δοκιμάζεις ν' ἀλλάξῃς ζωὴ; Ἐλα ἐδῶ στὴν ἐξοχὴν νὰ ζήσῃς κἀνεὶν μῆνα καὶ ὁ καθαρὸς ἀέρας νὰ καθαρίσῃ αὐτοὺς τοὺς καπνοὺς τῆς ἀπογοητεύσεως, ποῦ τοὺς ἔφερες ἀπὸ τὸ Παρίσι. Αὐτὴ ἡ ἀπογοητεύσις εἶνε ζένη ἀρρώστεια δηλ. ἐπιδημικὴ ἂν ἦτο ἐνδημικὴ θὰ εὕρισκε κἀνεὶς κομπογιαννίτης τὸ γιαντικὸ τῆς καὶ

ἐπὶ τέλους θὰ κταντοῦσε ὅλως διόλου ἀκίνδυνη. Αὐτὴ, Παῦλέ μου, εἶνε ἐπιδημικὴ καὶ βλέπεις στρατολογεῖ ἀμέτρητα θύματα. Γελάξ;

— Μὰ πῶς νὰ μὴ γελάσω, ἀγάπη μου, ἀπὸ τὴν ἀλήθεια τὴν ὀνομάζεις ἀρρώστεια καὶ τὴν πλάνη ὕγεια.

— Ἄν χάρισῃ ὁ Θεὸς χρόνια τῶν παιδιῶν μου, δὲν θὰ τ' ἀρίσω νὰ ξεμακρύνουν πάτημα ἀπὸ τὸ σπῆτι. Ἄχ! αὐτὴ ἡ Εὐρώπη! τῆς στέλλομε καρδιαῖς ζωητικὰς μὲ παλμούς εὐγενεῖς, μὲ ἐνθουσιασμὸ ἅγιο καὶ μὲ τῆς ἐπιστρέφει κρείς καπνιστῶ.

— Καὶ παίζει ἡ Εὐρώπη;

— Μὰ βέβαια. . .

— Ἐδῶ ἀπατᾶται καὶ σὺ, ὅπως ἀπατῶνται οἱ περισσότεροι.

— Εἴθε νὰ ἦτο ἀπάτη. . .

— Ἐκεῖ οἱ ἄνθρωποι (ἐκτὸς τῶν ἐξαίρεσεων) πιστεύουν ἀκόμη εἰς ὅλα αὐτὰ τὰ πομπώδη λόγια καὶ ἠθροῦν πῶς μὲ λίγη ἀνταπάτησι μποροῦν νὰ τὰ δώκουν σάκη καὶ ὄστ' ἂν κἀνεὶς δὲν θὰ 'πῃ εἰς τὸν φοιτητὴν τὸν ξενητευμένο: μὴν πιστεύσῃς; ἀπλοῦστατα διότι καὶ αὐτὸς πιστεύει καὶ ὅλοι πιστεύουν. Ὅτι ὅμως ξεροζώνει μίαν πρὸς μίαν τὰς οἰκογενειακὰς παραδόσεις καὶ μὲς κἀνεὶ νὰ τὰς θεωροῦμεν σκουριασμένη πρόληψι προέρχεται ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον.

— Ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον τοῦ Παρισιῶ. . .

— Ὁ ἄνθρωπος εἶνε παντοῦ καὶ ἦτο πάντοτε ὁ ἴδιος.

soliculum = soleil, buticula = bouteille, ple-na = pleine. Καί ποιά ἡ αἰτία; Αἰτία εἶναι τὸ I τὸ ὑγρὸ ποῦ λέγεται σά γ' αἰτία καὶ τὸ η.

Αὐτὴ τὴν προφορὰ τοῦ οἱ τῆς Πικαρδίας ἦρθε στὸ Παρίσι ἀπ' τὸ δέκατο τρίτο αἰῶνα. Κι ἀπὸ τότε στάθηκε στὴν πρωτεύουσα τὸ οἱ καὶ δὲν μπόρεσε ἀκόμη νὰ φτάσῃ ἴσια μὲ τὰ δυτικὰ μέρη τῆς Γαλλίας. Ἐκεῖ ἴσια μὲ σήμερα λένε εἰ ἀντίς οἱ.

Παυλῆς.— Καλὰ! μὰ δὲν κατάλαβα ὡς τὴν διόλου γιατί λένε avoine κι ὄχι aveine ποῦ θὰ εἴταν τὸ σωστό.

Ἐγώ.— Γιατί ἴσια ἴσια δανειστήκαμε τὴν avoine ἀπ' τὰ μέρη ποῦ συνηθίζουσι σὲ κάθε λέξη νὰ λένε οἱ κι ὄχι εἰ. Οἱ ἄλλες λέξεις μὲ εἰ μὰς εἶνε πατροπαράδοτες σ' ὅλη τὴ Γαλλία, σὰν ποῦ στὸ ξήγησα.

Νὰ, κ' ἓνα παραμυθάκι ποῦ ταιριάζει ἐδῶ, ὁ λόγος εἶναι γιὰ τὴ λέξη οἰε. Ὁ Ἑρρίκος Στέφανος λέει κάπου.

«Picardi aue: alii oue, Inde Parisiis une petite oue.»

Λοιπὸν στὸ Παρίσι τὴ γῆνα τὴν ἔλεγαν oue καὶ μόνο τὰ χωριά ἔλεγαν οἰε. Πέρασες ποτέ σου ἀπ' τὴ rue des Ours ποῦ εἶναι πλάγι;

Κώστας.— Τὴν ξέρω. Μὰ ἀρκοῦδα δὲν εἶδα.

Ἐγώ.— Αὐτὸς ὁ δρόμος εἶχε πρῶτα ὄνομα rue des oues. Θὰ εἴταν πολλές γῆνες σ' αὐτὸ τὸ μέρος κ' ἴσως γιὰ τοῦτο λέγονταν ἔτσι. Καὶ τὴν ξέρουν rue des ours, γιατί στὴν ἐποχὴ ποῦ τὸ Παρίσι ἔμαθε νὰ λέγῃ οἰε, σὰν ποῦ λέγανε καὶ στὰ χωριά, δὲν μποροῦσε πιά κανεὶς νὰ καταλάβῃ τί θὰ πῆ oue, καὶ τόκαμε ours.

Κώστας.— Λοιπὸν ἐγὼ εἶχα δίκιο ἀφοῦ ἔλεγα πὼς πρῶτα τὸ avoine λέγονταν aveine. Μάθημα νὰ σοῦ γίνῃ τοῦτο, Παυλῆ.

Παυλῆς.— Ἡ μάθησή σου μὲ πνίγει! ποῦ νὰ ἤξερα πὼς εἶσαι τέτοιος φιλολόγος!...

Κώστας.— Ἄφησε τώρα τὰ κομπλιμέντα γιὰ ἄλλη μέρα, γιατί ἔχω ἀκόμη κάτι νὰ ρωτήσω τοῦ φίλου μας.

Κάποιος μὲ εἶπε πὼς τὰ δύο ῥήματα voir καὶ asseoir εἶναι ἀπ' τὰ λατινικὰ assedere καὶ videre. Ὅτι καὶ νὰ κάνω δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω τί γίνθηκε τὸ d τὸ λατινικόν. Τὸ ἴδιο πάλι ῥήμα debere ποῦ τὸ λέμε σήμερα devoir. Πὼς μπορεῖ τὸ b νὰ γίνῃ v;

Ἐγώ.— Τίπεριεργὸς ποῦ εἶσαι! Κορίτσιιστό. Ἄλλο ζήτημα πάλι τοῦτο. Μὰ ἀφοῦ θέλεις νὰ τὸ μάθῃς θέλω καὶ γὼ ἀμέσως νὰ σοῦ δείξω πόσο οἱ γλώσσες ποῦ φαίνονται πὼς δὲν ἔχουν καμμιά συγγένεια ἀναμεταξύ τους, ἔχουν καὶ παραέχουνε. Γιὰ συλλογί- σου κομματί. Δὲν ξέρεις καμμιά γλώσσα ποῦ ν' ἀλλά- ζη καὶ κείνη τὸ b καὶ τὸ κἀν v;

Κώστας.—... Δὲ μού ἔρχεται.

Ἐγώ.— Μὰ, κ' ἡ γλώσσα μας τί κάνει;

Κώστας.— Βέβαια, ἔχεις δίκιο. Νὰ δοῦμε τώρα ἂν κατάλαβα καλὰ αὐτὰ ποῦ μὰς ἀραδιάσες μιὰ φορὰ γιὰ τὸ β. Μὰς εἶπες πὼς τὰρχαιο β προφερό- ταν h, καὶ πὼς προφέρουμε τώρα τὸ h μόνο ὅταν ἔχουμε ἓνα μ κοντὰ. π. γ. κουμπι, γαμπρός, κι ἄλ- λα τέτοια. Ἄλλοῦ τὸ λέμε β. Οἱ Γάλλοι λοιπὸν κάνανε σὰν καὶ μὰς.

Ἐγώ.— Ἐτσι ἀπαράλλαχτα ἔγινε devoir ἀντίς dehoir. Καὶ τί νομίζεις τώρα πὼς ἔγινε, προτοῦ ν' ἀφανιστῆ, τὸ d ἐκεῖνο ποῦ βλέπεις στὰ ῥήματα assedere καὶ videre;

Κώστας.— Μὴν πάη καὶ ξεφύτρωσε κανένα d ἀντίς d σὰν ποῦ λέμε καὶ μεῖς σήμερα d κι ὄχι d.

Ἐγώ.— Σωστὰ τὸ εἶπες! d ξεφύτρωσε. Ἄν τὸ d δὲν εἶχε γίνῃ d, δὲ θὰ χάνονταν ποτέ τὸ d. Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο κ' ἡ amata ἔγινε πρῶτα amada, ὕστερα amada. Κατόπι γάθηκε τὸ d αὐτὸ καὶ γιὰ τοῦτο ἔχουμε τώρα asseoir, voir, aimée.

Κώστας.— Αὐτὲς οἱ ἀλλαγῆς σὰν περιέργες μού φαίνονται.

Ἐγώ.— Καὶ γιατί αὐτὸ; Μπορεῖ νὰ φανῆ πε- ριέργο σὲ κείνους ποῦ κοιτάζουν τίς γλώσσες μόνο ὅταν εἶνε γραμμένες. Κι ὅποιος τὸ κάνει, ἄδικα ἔχει, γιατί ἂν εἴτανε μόνο νὰ γράφονταν οἱ γλώσ- σες καὶ νὰ μὴ μιλοῦνται, δὲ θ' ἄλλαζαν ποτέ. Τίς μιλεῖς καὶ τίς φταιάνεις. Κάθε ὥρα καὶ στιγμὴ ἄλ- λάζουν, κ' ἡ αἰτία τῆς ἀλλαγῆς εἶναι ποῦ μὲ τὴ φωνή σου κι ὄχι μὲ τὸ κοντύλι σου κουβεντιάζεις. Ἀπάνω στὸ χαρτί τὸ d ἠάμνησκε πάντα ἴδιο κι ἀπαράλλαχτο μόνο ἂν ἔπαιρνε κανεὶς μιὰ γομμάλα- στικὰ νὰ τὸ σβύσῃ, ἠέρεψε. Στὴν ομιλία γίνεται d, κ' ὕστερα λίγο λίγο χάνεται.

Ἐδῶ στὸ Παρίσι εἶναι ἓνας σοφὸς ποῦ καταγίνε- ται πολὺ σὲ τέτοια πράγματα. Ἐχει ἐργαλεῖα ποῦ σημειώνουν τὴν προφορὰ καὶ βάζει κι ὅλας κάτι μι- κροὺς σουλῆνες μέσα στὴ μύτη, ποῦ χρειάζεται ἀλή- θεια κουράγιο νὰ τίς βαττάξῃ κανεὶς καὶ νὰ μὴ φτερνιστῆ. Μὰ ἔλα ποῦ μὲ τὴ σουλῆνα βλέπεις πὼς τρέμουν καὶ τῆς μύτης τὰ νέβρα, ὅταν πῆς ἓνα r. Μ' αὐτὰ του τὰ ἐργαλεῖα ξέρει πὼς μι- λοῦμε σήμερα, περιγράφει τὸν κάθε φτόγγο, κατα- λαβαίνει μὲ τί τρόπο μπόρεσε κ' ἄλλαξαν, καὶ μά- λιστα εἶναι ἄξιος νὰ μαντέψῃ πὼς θ' ἀλλάξουν κ' οἱ ἀπόγονοί μας τὴ σημερινή μας προφορὰ.

Κώστας.— Διάβολος εἶναι λοιπὸν.

Ἐγώ.— Ὅχι! δὲ, εἶναι παπᾶς. Μιὰ φορὰ λοιπὸν ποῦ μιλοῦσα μ' αὐτὸν τὸν παπᾶ, μού εἶπε πὼς μιὰ μέρα ἡ Ἑλλάδα κ' ἡ Ἀγγλία θὰ χάσουν τὸ d τους, σὰν ποῦ τόχατε κ' ἡ Γαλλία.

Κώστας.— Ξέρω πὼς στὴν Ἑλλάδα σὲ μερικὰ χωριά τὸ d ἀνκαταξῆ σὲ δύο φωνήεντα ἢ καὶ στὴν ἀρχὴ δὲν προφέρνεται πιά! δὲν ἀκουσες ποτέ στὴν Κύπρο κ' ἄλλοῦ νὰ σοῦ λέν: ἐν τὸ εἶπα κ.λ.π.; Μὰ δὲν πιστεύω νὰ κατακτήσῃ γενικὸ σ' ὅλη τὴν Ἑλ-

λάδα. Στὴν Ἀθήνα τὸ d δὲν πέφτει ποτέ στὴν προφορὰ.

Ἐγώ.— Ἐτσι νομίζεις; μήπως δὲ λένε γιὰ ἀν- τίς διὰ, πάει νὰ πῆ διὰ.

Κώστας.— Ἀλήθεια.

Ἐγώ.— Κ' εἶναι πολὺ φυσικόν. Δὲ θὰ εἶναι καθ- ὄλου περιέργο νὰ χαθῆ τὸ d ἀπ' τὴ γλώσσα μας καὶ νὰ μείνῃ μόνο σὲ μερικὰ χωριά, ὅπως ἔγινε καὶ στὴ Γαλλία. Τὸ d βρίσκεται τώρα μόνο στὴ Σαβό- για τῆς Γαλλίας. Ἡ γλώσσα ὅμως δὲ θὰ ξεπέσῃ ἂν πέσῃ τὸ d! βλέπεις πόσο πλούσια καὶ πόσο ὠραία εἶναι ἡ φιλολογία στὴ Γαλλία! ἡ φιλολογία τῆς Σα- βόγιας ὅμως δὲν ἀκούστηκε ἀκόμη κι ὡς τόσο ἔχει τὸ d. Κατάλαβες τώρα ποῦ νοῦς καὶ φαντασία δὲν ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ ἓνα d γιὰ νὰ φανερώσουν τὴ δύ- ναμή τους.

Κώστας.— Ἄν εἶναι ἔτσι οἱ διδάσκαλοι θάκα- ναν καλὰ ἂν ἄφηναν ἀπὸ τώρα τὸ ἓνα τους d, ἀφοῦ παρὰ ὅσα θὰ τὰ χάσουν πιά καὶ τὰ δύο.

Ἐγώ.— Μπράβο! ἔτσι μ' ἀρέσει νὰ μιλάς. Θέ- λεις τώρα νὰ πούμε δύο λόγια γιὰ τὴν προφορὰ τοῦ οἱ;

Κώστας.— Ἀκούς ἐκεῖ! τρελαίνουμαι γιὰ γλωσσολογία, καὶ γιὰ μιὰ κουβέντα σὰν τὴ δική μας, ἀφίνω μὲ χαρὰ τὸν ὕπνο καὶ τὸ φαγί. Τί ἄλλο καλῆτερο ἀπὸ γλωσσολογία! μὰ γλωσσολογία ὅπως τὴ νοιῶθουν ἐδῶ στὸ Παρίσι κι ὄχι ὅπως τὴν νοιῶθουν στὴν Ἑλλάδα οἱ κορκασισταδες. Ἄν εἶ- μουν πλούσιος, βέβαια γλωσσολόγος θὰ γίνωμαι. Ἀφοῦ εἶμαι πτωχός, γιατρός γίνωμαι, γιὰ νὰ κἀ- νο παράδες. Ἡ γλωσσολογία γεμίζει καὶ θρέφει τὸν νοῦ μὰ δὲ γεμίζει τὴν σπέτη κι οὔτε θρέφει τὸ στομάχι.

Ἐγώ.— Μὴν παραπονιέσαι, γιατί, σὰ δὲν εἶσαι γλωσσολόγος, βλέπω τοῦλάχιστο πὼς εἶσαι φιλό- σοφος.

Ἀρχὴ τοῦ παραμυθίου κλησιπέρα τῆς ἀφεντιᾶς σας. Ἄς πετάξουμε στὰ 1486. Τὴν πρόσεγε ἐδῶ, φίλε μου, γιατί ἔχω σκοπὸ νὰ σοῦ γράψω ὅλα τὰ παραδείγματα γιὰ νὰ τὰ καταλάβῃς καλῆτερα.

Τὸ οἱ δὲν προφερόταν σὰν καὶ τώρα oua. Εἴταν ἓνα περιέργο ποίημα ποῦ τῶλεγαν (Grande Danse Macabre des hommes et des femmes. Καὶ καὶ τί διαβάζεις;

Qui gardera mon ou v rouer (ouvroir)

Tandis que je suis a mal aise;

Mes gens ne feront que jo u e r.

Ἀφοῦ ouvrouer καὶ jouer εἶναι ῥίμας, σημαίνει πὼς ouvrouer θὰ λεγόταν ouvrouer.

Ἀπ' τὸ δέκατον πέμπτο αἰῶνα ὅμως παρυσιάζε- ται ἡ προφορὰ oua. Καὶ τὸ βρίσκεις ἴσια μὲσα σ' ἓνα ἄλλο ποίημα, le Mystère du siège d'Orléans. εἶναι κάτι μικροὶ στίχοι ποῦ λένε:

Voici la myrt qui fort nous haste;

Je voy que tout se pert et gaste,

Hé Dieu et la vierge benoiste,

Voicy diverse destinée!

Faut-il donc que je gouste et taste

Telle douleur, telle journée!

Τί θὰ πῆ; πὼς τὸ οἱ προφέρνεται σὰν καὶ τώ- ρα oua

Εἶναι τώρα τρεῖς αἰῶνες, στὰ 1582, ὁ Ἑρρίκος Στέφανος, αὐτὸς ὁ ἴδιος ποῦ ἔκανε τὸν περίφημο Θε- σαυρὸ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας, λέει πὼς οἱ Παρισι- νοὶ ἤξεραν τὴν προφορὰ τοῦ οἱ «quasi... literis o et a in diphthongum coeuntibus scriptum es- set Moas, Foas, Troas, Poas, ita... non pauci, errorem vulgi (Parisini praeser- tim) sequentes, pronuntiant.»

Πρόφανε τὸ λοιπὸν πιά ὁ κόσμος à la parisien- ne, ou, σὰν ποῦ λέει ἓνας κάποιος Tabourot.

Στὴν ἴδια ἐποχὴ κ' οἱ αὐλοικοὶ ἔχουν αὐτὴν τὴν προφορὰ κ' ὅλοι πιά τὴν συνειθίζουσι στὴν αὐτὴ τοῦ Ἑρρίκου τοῦ τρίτου. Ὁ Ἐ. Στέφανος θυμώνει τό- τες καὶ τοὺς ρωνάζει:

N'estes vous pas de bien grands fous

De dire pour trois mois, troas moas.

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σοῦ πῶ πὼς τώρα στὰ χρο- νία τὰ δικά μας κ' οἱ πιά ἀριστοκράτες λένε oua. Στὴν ἀρχὴ, μόνον ὁ λαὸς εἶχε αὐτὴν τὴν προφορὰ, καὶ τώρα σὰν ποῦ βλέπεις ὅλος ὁ κόσμος τὴν ξέρει. Τί δικαίωμα ἔχουμε ἐμεῖς νὰ καταφρονοῦμε τὴν προ- φορὰ τοῦ λαοῦ; αὐτὴ ἡ προφορὰ εἶναι ποῦ θὰ μείνῃ.

Κώστας.— Γιατί γράφουν τώρα français, je ferais ἀφοῦ σὲ κάτι παλιὰ βιβλία εἶδα γραμμένα François ferois; Καὶ γιατί λένε fransé, feré ἀντὶ françoia, feroua. Ἐγὼ ἀπὸ ρωνολογία τόσο ξέρω ὅσο λέει ὁ Μολιέρους: «La voix A se forme en ouvrant fort la bouche: A.»

Ἐγώ.— Ἐνας ρωνολόγος θὰ σοῦ ἔλεγε τὴν αι- τία αὐτῆς τῆς ἀλλαγῆς. Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ ἄλλο παρὰ μὲ τί τρόπο ἔγινε τὸ πρῶμα.

Στὰ 1500 καὶ τόσα, λέγανε τὸ αἰ οἱ αὐλοικοὶ, ποῦ κουβεντιάζανε μὲ τὸ βασιλιά. Στὰ 1551, ὁ Guil- laume des Autels γράφει: «D' où sont venus ces mots il diset, il fese? ... Pourquoi ha on laissé le mot regulier et usité de roynne pour dire reine? Pourquoi sera ce que quelque dame voulant bien contrefaire la courtisane à l'entrée de cest yver dira qu' il fait fret? Serrant tant les levres que l' on sentira bien au petit bruit ou (si ie pou- vois ainsi parler) strepit de la voix, qu elle sort par force et contrainte, comme le vent passant par quelque petite fendasse.»

Στὰ 1626 συνειθίζουσι τὸ αἰ πολὺ περισσότερο. Κι ὁ Maupas λέει: «Les doctes et bien disans és cours de Parlement et ailleurs retiennent tous-jours l' antique et naïve (prononciation).

Καταλαβαίνουμε ἀπ' αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Mau- pas πὼς ἡ προφορὰ τοῦ αἰ ἔβγαλε κάτω τὸ οἱ. Στὸ δέκατον ἑβδόμο αἰῶνα βρίσκονται λοιπὸν δύο προφο-

ρές μία πού τή συνήθιζαν στό σπίτι όταν κουδέν-
 τιαζαν άναμεταξύ τους οί Παρισίνοί, κι' άλλη μία
 πού εΐτανε τού λούσου και τή βγαζάνε στη μέση
 γιά καμάρι, μόνο στην άκαδημία. Και νά δής πώς
 δέ σου τά φτειάνω έδωπέρα. Ο Boileau σά φορού-
 σε τίς παντούφλες του και καθότανε στη φωτιά του,
 έλεγε français όταν έγραφε τούκαμνε πάλι
 françois. Απόδειξη οί δυό του στίχοι πού θά
 τούς θυμάσαι και σύ ;

Durant les premiers ans du Parnasse François
 Le caprice tout seul faisait toutes les lois.

Τό ίδιο κάνει κι ο Racine.

Tenez, voilà le cas qu' on fait de votre exploit,
 Comment, c' est un exploit que ma fille lisoit,

Ο Μολιέρου όμως τέτοια δέν ξέρει· ίσια τό δρό-
 μο του πηγαινέ και γράφει όπως μιλεί, χωρίς νά
 τού μέλη γιά τήν Άκαδημία και γιά τούς κορτι-
 ζάνους.

Moi, votre ami ? rayez cela de vos papiers.

J' ai fait jusques ici profession de l' être ;

Mais après ce qu' en vous je viens de voir pa-
 [raitre etc.

Ο Racine πρόσεχε πολύ περισσότερο και φοβούν-
 ταν νά μιλή σάν όλο τόν κόσμο είχε βάλει στην
 πρώτη έκδοση τής Άνδρομάχης.

... Lassé de ses trompeurs attraits.

Au lieu de l' enlever, seigneur, je la fuirais.

Υστερα όμως σά νά τό μετάνιωσει· συλλογίστα-
 κε πώς έπρεπε νά τό πη fuirais τότες άλλαζε τό
 στίχο και μζς τό γράφει.

Au lieu de l' enlever fuyez-la pour jamais.

Έτσι μζς τώρνε σάν πιά άκαδημαϊκά.

Άρνού όμως μόνο λίγοι πρόσεχαν αυτή τήν προσο-
 ρά και μάλιστα πολεμούσαν όλη ώρα νά μήν τούς ξε-
 φύγη και πούν αι σάν πού έλεγε ο λαός, εΐτανε φυσι-
 κό νά γνή πιά τό οί. Κ' έτσι έγινε. Στά 1733 ή
 Παιδική Βιβλιοθήκη γράφει «bien des gens sont
 surpris d' entendre lire et prononcer françois
 au lieu de français dans l' Academie même
 par de beaux esprits qui n' oseraient pronon-
 cer ainsi dans le monde le plus poli en fait de
 langage.»

Κανέναν πιά δέν τολμούσε νά προσέρη τό περίφρο-
 μο εκείνο οί πού τό συνήθιζε ή Άκαδημία κι ο
 ίδιος ο Racine. Βλέπεις πώς μήτε ο Racine μήτε
 κανέναν ποιητής στον κόσμο δέν μπορεί κι' αλήθεια
 δέν μπόρεσε ν' άλλαζε τήν προσορά τού λαού. Σή-
 μερα κ' ή Άκαδημία έχει όνομα Academie fran-
 çaise κι όχι françoise

Γιά τήν προσορά τού οί και τού αι δέν έχω τί-
 ποτε άλλο νά σου άναδείξω, μζ μου φαίνεται καλό
 νά πούμε και δυό λόγια γιά τήν ύπογραφία τους.
 Πώς σου φαίνεται ;

Κώστας.— Μπράβο! Τής γνώμης σου είμαι.

Έγώ.— Στά 1754 μερικοί άρχίζουν και γρά-
 φουν αι, μζ ή Άκαδημία δέν τό παραδέχεται, δέν
 τό καταδέχεται. Ο Βολταίρος, πού είχε νού και

κρίση, βάζει όλα του τά δυνατά γιά νά γράφη ο
 κόσμος αι, πού ταιρίαζε περισσότερο με τήν προσορά
 τή συνειθισμένη, δέν τό καταφέρει όμως. Οχτώ-
 βριο μήνα 31, στα 1750 βρέθηκε ένας τυπογράφος
 τού Moniteur Universel πού αποφάσισε νά βάζη
 όλο αι σ' αυτή τή σημερίδα, κ' οί άλλοι τότε μιμή-
 θηκαν. Αές κανέναν τυπογράφος δικός μας νά δείξη
 ποτές του τέτοιο κουράγιο; Άναγκάστηκε λοιπόν κ'
 ή Άκαδημία νά τό παραδεχθή στα 1836. Άργησε
 βλέπεις, γιατί δουλειά τής Άκαδημίας είναι ν'
 άργη.

Κώστας.— Σά σ' άκούω, συλλογιόμυαι τή γλώσ-
 σά μας. Ο Boileau με θυμίζει τούς δασκάλους
 τούς δικούς μας. Όλοι τους οί δασκαλισμοί θά ξε-
 λοτρεφτούνε βέβαια σάν πού χάθηκε και τό περίφρο-
 μο τό οί πού τό νόμιζε πιά τόσο άναγκαίο ο Boi-
 leau. Πρέπει νά μζς βγούν όμως μερικοί Μολιέροι,
 γιά νά γίνη τό πράμα.

Έγώ.— Μή σέ μέλη; θά τό κατορθώση μοναχός
 του ο λαός· εκείνος θά μας γεννήση και Μολιέρος,
 όπως έγινε και στη Γαλλία. Και στη Γαλλία παντού
 πιά ή προσορά τού λαού κυριεύει. Σήμερα μιλήσαμε γιά
 τό οί, μζ μπορούσαμε νά πάρουμε κ' ένα άλλο παρά-
 δειγμα, ή, γιά νά πούμε και μεις σάν τούς δασκάλους, άλ-
 λη διασφορά. Αέν είναι δύσκολο νά καταλάβη κανείς
 πώς ή διασφορά στα έλληνικά είναι άπάνω κάτω
 εκείνο πού είναι και στα γαλλικά. Πολλοί λένε πώς
 ο τύπος άδερφός είναι πρόστυχος· λοιπόν και τό
 rossignol είναι πρόστυχο, άρνού έρχεται άπ' τό λα-
 τινικό lusciniolum κι άρνού τό l έγινε r, όπως
 και τό l τού άδελφού. Εκεί πού βλέπεις ρ άντίς l,
 δέν πρέπει τό λοιπό νά φωνάζη άμέσως πώς είναι
 πρόστυχά· πρέπει νά γυρέψη νά μάθη με τί τρόπο
 και γιατί έγινε τό πράμα, γιά τί αίτία λένε ros-
 signol και γιά τί άλλη αίτία λέμε μεις τόν άδελφό
 μας άδερφό. Μή φοβάσαι· δέν έχω σκοπό σήμερα νά
 στο ζητήσω· έσύ πιά έμαθες νά λαλής σωστά γιά
 τούτα τάντικείμενα. Ξέρεις πώς οί γλώσσες άψυχα
 πράματα δέν είναι· τά όργανα τού κεφαλιού τίς
 φτειάνουν, και τά όργανά μας είναι ζωντανά. Σάν
 τ' άστρα τ' ουρανού τά όργανα τών ανθρώπων έχουν
 και κείνα νόμους πού τά κυβερνούν. Άρνού είναι νό-
 μοι, πώς τολμά κανείς νά μιλήση γιά διασφορά ;
 Κ' οί νόμοι αυτοί δέν κυβερνούνε μόνο τά όργανα,
 κυβερνούν και τό νού.

Παυλός.— Πές μου τώρα, σιόρ Κώστή, όταν
 πιάνεις και διαβάζεις κανένα βιβλίό γαλλικό, κάθε-
 σαι και συλλογίσαι πώς είναι βάρβαρα τά γαλλικά ;
 Θυμόμυαι πώς σέ είδα μζς μέρα στην Άκαδημία,
 τήν πρώτη φορά πού έβγαζε λόγο ένας καινούργιος
 άκαδημαϊκός. Ήταν κυρίες πολλές, φορεμένες πιά
 με τήν ύστερή τή μόδα. Ήταν εκεί ο κόσμος· ο πιά
 τσίλικος τού Παρισίου· μέσα σ' αυτός βρισκούνταν
 κι αυτός ο Μικρογιάννης πού μζς τά ψάχνει τώρα.

Φαντάσου τό λοιπόν έσύ μζς τέτοια πόλη σάν τό
 Παρίσι, πού είναι πιά ή πρώτη πόλη τής Ευρώπης,
 και μέσα σ' αυτή τήν πόλη τούς πιά πολιτισμένους,
 τούς πιά πεπαιδευμένους ανθρώπους πού έχει τό Πα-
 ρίσι. Όλοι τους άκούγαν τόν καινούριο τόν άκαδη-
 μαϊκό. Δέ συλλογίστηκες ένα πράμα ; Όλοι τους
 αυτοί γυδαία γλώσσα μιλούσαν κ' έλεγαν academie
 française κι όχι françoise. Σκέψου το τώρα
 και τούτο, φίλε μου, και σκέψου το καιρό, ίσια ίσια
 γιατί μιλούσε γλώσσα γυδαία μπόρεσαν κ' έκαμαν
 Academie française.

ΜΙΚΡΟΓΙΑΝΝΗΣ.

Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ

(Μυθιστόρημα ΤΗ. BENTZON).

(Ίδε σελ. 272)

— Τά μαλλιά μου βραστούν γερά, αρκετά γερά
 μάλιστα καθώς και τής μαμζς. Με τί νικηφόρον ύφος
 και πονηρόν εξετόξευσεν αυτήν τήν φράσιν. Κόντεψα
 νά λυποθυσίω και τόσο περισσότερο όσον μου φά-
 νηκε πώς είδα πώς έκινήθη ο μυσταξ τού Μάξ πού
 ήταν σκυμμένος στην έφημερίδα. Υστερ' άπ' όλ'
 αυτά δέν έκοιμήθηκα όλην τήν νύκτα και μέσ' στην
 άυπνία μου έπήλθε μία ιδέα νά διαψεύσω τας ύπο-
 θέσεις τών όποιων εξάπκντος ήμην τό άντικείμενον.
 Μού ήταν εύκολο, τόσο εύκολο πού μου έφάνη πώς
 έλυσα πλέον τό πρόβλημα και έπεσα σέ βαθύ ύπνο
 ο όποιος εξήλειψε τά ίχνη τών δακρύων μου διότι
 δέν μπορώ νά τό άνήθω, τί ντροπή θά μου ήταν νά
 έρχνόμην πώς έλλαψα.

Τήν άλλην ήμέραν οί Ρενάλ θά ήρχοντο νά με πά-
 ρουν διά νά πάμε στο Σαλών. Περιττόν νά επιδαρύνω
 τά σφάλματά μου· ειλικρινώς έσκεπτόμην νά τούς
 κάμω μάρτυρας τής σκηνής εις τήν όποιαν ή μοίρα
 ήθέλησε νά περνευθή μόνος ο Μάξ (ή Κλαίρη έπρο-
 τίμησε νά περιμείνη κάτω μέσ' στο άμάξι της· ενώ ο
 σύζυγός της άνέβηκε έως τά δωματία μου.) Με βρή-
 κεν έτοιμην. Δέν μου έμενε παρά νά βάλω τόν πύλον
 μου και τόν φόρεσα ένωπιόν του τόσο άκατάστατα
 πού τά μαλλιά τά όποια ήταν πιασμένα με έκτα-
 κτον άκαταστασίαν ξεπλέχθησαν από τήν κοκαλέ-
 νια κερφίδα πού τά κρατούσε και λύθησαν στους ώ-
 μους μου σάν μανδύας.

Φυσικά έθεώρησα αίτίαν τήν καμκαίρα μου και
 εξερεθίστην έναντίον της. παρεκάλεσα δέ τόν κ. Ρε-
 νάλ νά περιμείνη πέντε λεπτά διά νά ξανασιάξω τά
 μαλλιά μου. Τό πίστεψε ; δέν τό πολυπιστεύω. Τό
 βέβαιον είναι ότι δέν προσέβλεπα τήν έντύπωσιν τήν
 όποιαν είμπορεί νά προσξενήση σέ μερικούς ανθρώπους
 μζ έμορφη κόμη. Πήν ξαναγυρίσω στο κομωτήριόν
 μου με έπιασε και καταριλούσε τά μαλλιά μου πού

πέφταν στους ώμους μου. Άππλλάγην με πολύν κό-
 πον από τας χείρας του, έμβήκx στο κομωτήριόν
 μου και άρνού έκλεισα τήν θύρα τού είδοποίησα ότι
 ήμην άδιάθετος και ότι μου είναι άδύνατον νά εξ-
 έλθω εις περίπατον. Δέν ξέρω πώς κατώρθωσε νά
 δικαιολογήση στην σύζυγόν του, άλλ' ή Κλαίρη ό-
 ταν έπέστρεψε όλίγον άργότερα διά νά μάθη πώς
 είμαι· έφάνετο ότι δέν είχε συλλάθει καμμίαν ύπο-
 ψήν. Άλλως τε πρέπει νά πίστεψε πώς είμαι άσθε-
 νής διότι είχα πυρετόν.

Τουτουτρόπως μζς πονηρία τής μικρζς κόρη είχε
 προκαλέση άναριθμήτους συνεπειάς. Πάει πιά ή συμ-
 πάθεια πού διέκρινε τας σχέσεις μας κατ' άρχάς.
 Υπάρχουν στιγμές πού δέν μπορούμε νά λησμονήσω-
 με πια ούτε ο ένας ούτε ο άλλος άκόμη και αν ποτέ
 δέν θά αναφέρωμε τίποτε περί τούτου. Μόνη ή ιδέα
 νά τόν ξαναδώ με κάμνει νά έντρέπωμαι.

Ι Ιουτίου

Έφθασε τό τέλος τού πλατωνικού έρωτος. Ήλθε
 γρηγορώτερα άπ' όσον πίστευα, άπρόοπτος και όμως
 προεκήθη. Ήλθε εξ αίτίας μου... πάντα ή παλαιά
 ιστορία τού Παραδείσου.

Αν παραδεχθώ ότι ή Κλαίρη ττη ύπεδύθη τό
 πρόσωπον τού όρεως, ή γυνή έπέεραξε τόν άνδρα και
 ο άνδρ ύπέκυψε. Είπέ μου τώρα, δυστυχής, διατί
 ύστερ' άπ' αυτήν σου τήν ταραχήν έγραψες στον λόρ-
 δον Μέλτων διά νά τού αναγγείλης τήν άμετάκλη-
 τόν σου απόφασιν νά μείνη στην Γαλλία και νά άπορ-
 ρίψης τό σχέδιον τού γάμου πού είχατε κάμνει ;
 Είπέ μου διατί έφάνης όλος διόλου άναίσθητος στην
 έπιστολήν, μίαν κατ' άβάθος έπιστολήν, αν και έξω-
 τερικώς ήτο όλίγον βαρεία και όχι πολύ κτενισμένη
 τήν όποιαν σου έγραψε άμέσως κατόπιν και άπέκρυ-
 πτε τήν λύπην του διά νά μή σέ λυπήση ; Ήλπισε
 τόσο όλίγον, έροβείτο τόσο πολύ πάντοτε, ώστε
 ή απόφασίς σου δέν τόν εξέπληξε. Θά προσπαθήση
 νά έπιδείξη άνδρικήν δύναμιν, δέν θά σέ κεφαλοπο-
 νήση με τά παράπονά του σου εύχεται νά ήσαι εύ-
 τυχής με εκείνον, πού προτιμζς.

Ίδου τί σου λέγει ο καυμένος ο τίμιος λόρδος Μέλ-
 των, χωρίς νά ύποπτεύεται ότι πρόκειται περί νυμ-
 φημένου άνδρός. Πώς είμπορούσε νά σέ έξυβρίση πι-
 στεύων ότι τόν άπωθείς με τόν βέβαιον σκοπόν νά ά-
 φηθής εις τό πάθος πού αισθάνεσαι διά τόν σύζυγον
 τής φίλης σου.

Ι Ιουτίου.

Και όμως, ναι, είμπορώ νά είμαι σκληρά και κα-
 κιά άπέναντι τού λόρδου Μέλτων, άλλά μου έφάνη
 πώς, άποποιουμένη άπαξ διά παντός τήν κοινωνικήν
 θέσιν, τήν περιουσίαν πού μου πρόσφερε, εξηγόρασα
 με τήν δύναμιν τής θελήσεώς μου και πρό πάντων
 άπετίναξα τόν όγληρότερον δεσμόν και έπανέκτησα
 τήν έλευθερίαν τής καρδιάς μου. Έπί τέλους αυτή
 ή καρδιά και αν παραδίεται δέν άποδεικνύει τίποτε.
 Δέν είμπορώ ποτέ νά λησμονήσω τά φίλιά τού Μάξ,

πού με κάμνουν να τρέμω ακόμη και από την ιδέα πώς ήμποτε μια μέρα να ανήκω εις άλλον διατί λειπόν να μείνω κυρία του έκτου μου, και ούτε εις εκείνον να επιτρέψω τίποτε περισσότερο ούτε εις αυτόν να παραδοθώ! Δεν έχω ανάγκη προς υπεράσπισίν μου να εξοχολογηθώ αυτήν την ιδέα ότι είμαι σχεδόν ήρακλωνισμένη, την οποίαν μου υπνηθμίζου καθημερινώς σχεδόν με ακρίβειαν ωρολογικήν τέσσαρες σελίδες με μεγάλα γράμματα μαθητού με ύψος προγράμματος ήπποδρομίου.

Έχει αρκετές λύπες ή ζωή και χωρίς να την επιφορτίξω κανείς με υποχρεώσεις άνωφελείς και δυσκόλους. Αχ! ναί, ή ζωή έχει λύπες και περισπασμούς. Διατί να μην είμαι θεοσεβής!... Οχ υπήρχε διέξοδος... τό μοναστήρι, ένα μοναστήρι της Γαλλίας· εκεί θα είμπορούσα να διέφευγα τόν κίνδυνον του να βλέπω τόν Μάξ, την λύπην—διότι ή, τι κι' αν πώ ή αλήθεια είναι πώς αισθάνομαι λύπην—να λυπήσω τόν Ράλφ, θα προσελάμβανα εις τή βλέμματα όλων ύψος ήρωίδος, θα εξηρακλωνίζομαι με πρόπον σεμνότητων ήρηνουσα παντού άναμνήσεις άνεξκαλείπτους ύψος... Η' Οδέττη με τή σφαχτερή μάτι της άδελφή του έλέους... θα ήταν νόστιμο! Όχι, όχι διότι εν τοιαύτη περιπτώσει θα έπρεπε να αποχωρισθώ την κόμην μου πού μου βαρύνει περισσότερο από κάθε άλλην φορά εύχαιρίστη συντροφιά άφου έκείνος τόσον πολύ την έρωτεύθηκε. Έπιμένω να τή διατηρήσω αυτά τή μαλλιά πού υπήρξαν μάρτυρες ύμνης ένόγου αλλά την οποίαν εύχαιρίτως αναπολώ. Την διατηρώ εξοχολογητικώς από τριών ήδη ήμερών άρπυτος, υπό διαφόρους προσάσεις, δεν δέχομαι τόν Μάξ και άποφεύγω να πάγω στή Κλαίρη.

Η κατάστασις όμως αυτή δεν είναι δυνατόν να παραταθί... Ίσως μάλιστα μεγαλοποιώ την σπουδαιότητά της. Ησθάνθη μίαν στιγμιαίαν εξάψιν διά την οποίαν θα μου ζητήσω συγγνώμην θα του υποσχεθώ πώς θα λησμονήσω και θα είμπορέσω να ξεναδλεπωμεθα όπως και πρώτα με περισσότεραν μόνον σύνεσιν θα άποφεύγωμεν πρό πάντων να βρισκώμεθα μόνον. Έν ανάγκη θα διεγείρω την ζυλοτυπίαν της συζύγου του.

20 Ιουνίου.

Τόν ξεκαίει την πέμπτη βράδυ μαζί με άλλους... Ηλιπίζ τοιούτοτρόπως πώς θα διέτρεχα όλιγώτερον κίνδυνον και θα διατηρούσα περισσότερο την άταραξίαν μου. Άνωφελείς ύπολογισμοί! Καθ' όλον τό διάστημα του δείπνου ήμην πολύ ψυχρά με τόν Μάξ, όλίγον έρωτότροπος με τόν φίλον του Παύλον Σαλώς, και προσεποιήθη πώς δεν ένόησα πού μου είπε συγγνώμη!

—Μ' έτιμωρήσατε παραπολύ.

Ημην εύχαιριστημένη από την θέσιν πού κρατούσα. Ό βαθύτερος παρατηρητής είμπορούσε να γελασθή και να με εκλάβη έντελώς ήρεμον, αν και ή

καρδιά μου χτυπούσε μέχρι διακρόξεως και ήσθάνομην κάποιαν συννεοχήν κακούργον μεταξύ μας.

Έπί τέλους όμως έγώ ένικήθην.

Η Κλαίρη μετά τό τραπέζι ανάπτει πάντοτε ένα σιγαρέττο της άνατολής διά να δώση τό παράδειγμα· είναι μια από τής συνθηείας πού άνεκαίνισα έγώ διηγουμένη στην φίλην μου τή καλά άποτελέσματα τή οποία έπετεύχθησαν στον δέκατον ύγδρον αιώνα με τό παιγνίδι των καρφειών. Δεν εκάπνιζαν ακόμη τότε άλλ' είχαν πλέον άρχισή να επιζητούν τής άνακαύσεις. Η κυρία Έπινέυ διηγείται την άφελειαν των συνναστροφών εκείνων όπου αί γυναίκες πού έπιθυμούσαν να κρατήσουν πλησίον τους τους άνδρας έπαιζαν αυτό τό παιγνίδι διά να παράσχουν εις τους προσκεκλημένους των την έλευθερίαν την οποίαν θα είχαν και αν δεν εύρίσκοντο με γυναίκας. Έμει κάμνομεν σχεδόν τό αυτό. Θετόμεν παντού τή μικρά τραπέζια και τις λάμπες στο δεύτερο σκλόνο πού έγινε έτσι τό καταλληλότερον καπνιστήριον με τόν φρενύ έξώστην του σκεπασμένον από πάνω. Οι έπισκέπται μας τό όνομάζουν τό θελκτικόν αυτό μέρος τό Κάβρον εξ αίτίας του άνατολικού διακόσμου του και τό έμορφό του αυτό όνομα διώγει κάθε κακήν περί καπνίλας ιδέα.

Στό Κάβρον καθείς κάμνει ότι θέλει, προνόμιον σπάνιον και επιζήλον άλλου. Στόν καφέ άνοίγουν τις έφημερίδες, τό τελευταίως εκδόσεως βιβλίον, ή ρίπτουν κανένα κρασί επάνω στα σκόρπια φύλλα του χαρτιού, δοκιμάζουν τή δροσιτικά ποτά πού είναι τοποθετημένα σ' ένα είδος μπουφί ξεκαίρονται χωρίς κανείς να τους βιάση συνωστίζονται γύρω σε δύο γυναίκες προσήνεις οι ύποιες, μ' ένα έργόχειρο στα χέρια, φαίνονται σαν να μη σκοτίζονται για κανένα χωρίς μολοταύτα να βυθίζωνται υπέρ τό δέον διά τουτό στους πούντους του πλεξίματός των. Είμαι πεπεισμένη όσον δι' έμέ ότι δεν εκκα ποτέ ούτε μια θελιά στο μαλλί πού ζετυλίξω μηχανικώς· ο καμμένος ο μακρότης μου Τζέμς με δικαιολογούσε πάντοτε μπρός την μητέρα του· έλεγε ότι έχω από καινού με τή κρίση του άγρού, τή οποία μολοταύτα μακρίζονται εις τό Εύαγγέλιον, τό προτέρημα πού δεν εξεώρα ούτε να πλέω ούτε να ράπτω.

Αυτήν την φορά, είργάζομαι όλιγώτερον από κάθε άλλην φορά, άπρησολημένη από τή σιωπή και την κακία του Μάξ, ο οποίος δεν έπαυε να γράφη τραβηγμένως σε μια κόψη του τραπέζιου σαν να ήτο μόνος στο γραφείον του. Κατόπιν μερικων λέξεων πού άντλάζει με τόν φίλον του πήρε αυτήν την άσυννεθιστη θέσιν χωρίς ούτε στιγμήν να μής πλησιάση και χωρίς να μου ήμικλήση εκ νέου.

(Άκολουθεί.)

γυναικίως και της ψευδούς και επιπλάστου μορφώσεως της· εξανίσταται και διακαρτύρεται εύθύς ως ακούση να γίνεται λόγος περί γυναικείου ζητήματος.

Πώς εξηγεί, σε παρακλώ, τό φαίνόμενον αυτό; Τόσον και αυτό έχει ποτισθή με τής ιδέας των πωλών, τόσον κι' προλήψεις και ή παραδόσις την κρατούν δεσπικόν εις τό πλίκιον καθιστός, τόσον ύψος τό πνεύμα της συνείθεσε να θεωρή την γυναικία όν άποκλειστικώς· κατοικίδιον και προσωρισμένον μόνον διά την δικαιοσύνην του είδους, και τόστο εξ αίτίας του μέσου εις τό όποιον εξήτε.

Τή άποτελέσματα τοι πλίκιου συτήματος τή βλέπει, τή άνεκαρτίζει. Θίπει καθ ήμέραν τόν δάκτυλον επί των πληγών αυτών, των άπειλουσών κοινωνικήν γάγγραινα, καυτηριάζει, σκακίζει, σκαυρίζει και εύθύς ως της ύποδείξεις τό τάρμακον, εξεγείρεται, διακαρτύρεται, και επανκλαμβάνει στεροτύπως τή αυτή πράγματα, τή οποία σύ και οι ύψοφρονές σου λέγουν και γράφουν πάντοτε.

Τό μάλλον δε αξιοπερίεργον είναι, ότι ή Βλζαντινή φίλη μου, αν ήθελε να κρίνη εκ της ιδέας εκνότατος, εκ της ιδέας διεξίξε· φύσεως, εκ της ιδέας νοημοσύνης και εύρηξ· και άυτενεργείας όλας τής γυναικίας, δεν θα έτόλμα ποτέ να τής καταδικάζη εις τό αιώνον rot - au - feu, άλλ' ούτε να τής άρνεϊται τό δικαίωμα να φιλοδοξούν και επιζητούν και προσπαρσκειάζουν μέλλον καλλίτερον του παρόντος.

Τώρα θα ύποθέτης ύψος, ότι ή ίδια εκτός των διηγηματικών και ήθογραφικών, τής ύποιας τόσον εύμορφα ζωγραφίζει κατ' τής ώρας της σχολής της, έχει επιδοθη άποκλειστικώς εις τό οικουριό και δεν εξήλληε διόλου των στενών όρίων του οικου εις τόν όποιον θέλει πάντοτε την γυναικία κλεισμένην. Διόλου. Είναι τακτική συνεργάτις της ΑΦιλολογικής 'Ησούς, μετακρίνει τακτικώς εις τή γραφεία του περιοδικού, έργάζεται, δαξ, ταξιδεύει, ως κάθε γυνή έννοούσα πόσον ύψηλά την αναβιβάζει ή εύγενής έργασία.

K. HAPPEN.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ „ΗΧΟΥΣ,, ΜΙΛΤΟΝ ΖΑΡΑΜΑΓΙΑ, ΕΥΠΑΤΡΙΔΗΣ

ΥΠΟ

ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΔΑΡΕΛ

(Ίδ. αντ. σελ. 199)

Ό σοφός ήμων φίλος δεν είχε κάμει διάλου υπερβολήν. Ήτο άδύνατον να φαντασθή κανείς κόρην θελκτικώτεραν και καταλληλοτέραν διά τής ψυχολογικής ήμων μελέτας. Όχι μόνον ύπνωτιζέτο εις τή πρώτα νεύματα και περνούσε

από την μίαν εις την άλλην φάσιν του τεγνητού ύπνου, αλλά και ή σαφήνεια των αντιλήψεών της ήτο θαυμασία και ή εξύτης των αισθήσεων της έφαινετο δεκαπλασιαζομένη από την ύπνωτικήν κατάστασιν. Πρός τούτοις άνολόγως της κοινωνικής αυτης θέσεως, ήτο πολύ άνεπτυγμένη και προικισμένη με άριστον μνημονικόν, τό όποιον εύύλαττε τή έγνη όλων της των άναγνώσεων ήτο ούτως είπειν φύσει λεπτή και καλλιτέχνις. Έδειχθη θαυμασία εις τής ζωίας εικόνας, πείραμα κατ' τό όποιον τό ύπνωτισθ' εν πρόσωπον δι' ύποβολής, έπαιρνε στάσιν και έκφρασιν φυσιογνωμίας ώρισμένης ψυχικής διαθέσεως—τρόμου, χαράς, προσευχής—τουθ' όπερ διέδιδεν εις τό πνεύμα αυτού ιδέας αναλόγους με την έκφρασιν της φυσιογνωμίας.

Όσον διά τόν Μίλτον Ζαράμαγια, δεν ήτο καν ανάγκη να άποκοιμηθί διά να ενεργήση ή ύποβολή. Έν νεύμα, μία ματιά, ή πρόθεσις μόνον ήρκει. «Ποτί, έλεγεν ο Βόθουελ δεν έτυχε να ιδώ πλέον εύπλαστον φύσιν.»

II

Αί ζωται εικόνες, έμελλον να μās οδηγήσουν εις λεπτοτέρας δοκιμάς:

— Ημπορούμε τάχα να κάμωμεν μίαν περίεργον δοκιμήν, — είπε μίαν ήμέραν ο Ράνδολφ ο όποιος ήγγάπα με πάθος τό θέατρον, — να βάλλωμε την Νάνσυ και τόν Μίλτον να μās παραστήσουν κατ'ι του Σαίξπηρ.

— Τί ένδιαφέρον είμπορει να έχη τό πείραμα;

— Τί ένδιαφέρον; δεν τό βλέπετε;... Πρόκειται περί τέχνης καθαρως μιμητικής. Λαμβάνομεν δύο πρόσωπα όλως διόλου ξένα προς αυτην. Τά στέλλομεν εις τό θέατρον με την διαβάθος τόντρόπον των ήθοποιών, κατόπιν τους ύποβάλλομεν να επαναλάβουν εκείνα τή όποια ήκουσαν και είδαν. Δεν θα είναι διασκεδαστικόν να ιδώμεν έως πού θα φθάση ή ακρίβεια της άναπαραστάσεως.

— Όλόκληρον δράμα;

— Όλόκληρον ήώρισμένην σκηνήν, την οποίαν θα εκλέξωμεν με τή σχήματα, τής διακυμάνσεις της φωνής, της φυσιογνωμίας, τής στάσεις... Όνειροπολώ δύο ζώντα φωνόγραφα και νομίζω ότι τή έχομεν.

— Αλλά τουλάχιστον θα τους μάθης εκ των προτέρων τό δράμα; ήρώτησεν ο Κύριλλος.

— Διόλου, διόλου. Καί διά τί τάχα! Δεν ήκούσατε την Νάνσυ να μās επαναλάβη εκατόν

στίχους ενός ποιήματος, τὸ ὅποσον δὲν ἤγνοιε κἀν καὶ τὸ ὅποσον τῆς τὸ εἶχαμεν διαβάσει μίαν μόνην φράσιν; Πρόκειται νὰ ἐξαικιδιώσωμεν μέχρι τοῦ βελήτου, καλὸν ὑποκείμενον, ἀπὸ ἰδῆ καὶ ἀκούσει διακεκριμένον ἠθοποιόν, εἶναι ἱκανὸν νὰ ἀποδώσῃ τὸν τρόπον καὶ τὰς διακυμάσεις τῆς φωνῆς τοῦ ἠθοποιοῦ ἐκείνου. Φαντάζομαι ὅτι θὰ εἶναι ἐκπληκτικόν.

— Ἡ τοῦλάχιστον περιέργων.

— Θὰ ἴδωμεν! τὸ σχέδιόν μου διαγράφεται... Τί περιστάσεων κατ' αὐτὰς εἰς τὸ «Λύκειον»... Τὸν Ρωμαίων καὶ Ἰουλιαν. Τὸν θυμάτιον ἐρωτικὸν διάλογον, τὸν σκόπελον ὄλων μας τῶν ἠθοποιῶν. Τὸ πρόσωπον, τὸ ὅποσον καθιερόνει τὴν ἱκανότητά των καὶ τὸ ὅποσον συνέτριψε τὸσας γυναῖκας ὠραίας νέας καὶ μὲ πολλὴν κλίσειν. Μήπως ὁ Κῆν ὁ Πρεσβύτερος δὲν ἔλεγεν ὅτι καμμιά ἠθοποιὸς δὲν εἶναι ἱκανὴ νὰ ὑποδῶσῃ αὐτὸ τὸ πρόσωπον, παρὰ ὅταν ἔχη τριπλασίαν ἡλικίαν τῆς Ἰουλίας;...

— Δεκαπέντε ἐτῶν, ὦ Ρωμαῖε, ἡ ἡλικία τῆς Ἰουλίας! ἐφ' ἑώρα χωρὶς νὰ τὸ θέλω.

— Παραδεχόμενοι μὲ τὸν Σέξπηρ ὅτι ἦτο μόνον δέκα-τεσσάρων ἐτῶν, ἐξηκολούθησαν ὁ Ράνδολφ, ἡ ἠθοποιὸς διὰ νὰ προσπελάσῃ τὸ τρομερὸν τοῦτο πρόσωπον πρέπει νὰ εἶναι σαράντα-δύο ἐτῶν. Καὶ πραγματικῶς διὰ νὰ ὑποδῶσῃ τὸ πρόσωπον τῆς θείας βεροναίτζας, διὰ νὰ ἐμφυγῶσῃ τὸ καθαρὸν πάθος, διὰ νὰ ὑποβαστάξῃ χωρὶς ἀδυναμίαν τὸν εἰς πέντε πράξεις τοῦτον ὕμνον πρὸς τὸν ἔρωτα, ποία κορασις ἐξερχομένη τοῦ σχολείου, μὲ τὴν ἀπαγγελίαν τὴν ὁποίαν τὴν ἐδιδάξαν καὶ μὲ τὴν κατὰ παραγγελίαν ἀφέλειάν τῆς, εἶναι δυνατόν νὰ μᾶς εὐχαριστήσῃ;... Οὕτω τὸ πρόσωπον τοῦτο, ἐδέησε πάντοτε νὰ τὸ ἀναθέτουν εἰς ὠρίμους γυναῖκας, ψημένας ἀπὸ τὸ πάθος μὲ τὸ ὅποσον ἐξεγύσαν, εἰς μεσόκοπτες γυναῖκας καθὼς λέγουσιν καὶ ἐνίοτε, ἀλλοίμονον, εἰς γυναῖκας εὐτάρκους!... Εὐτυχῶς ἡ Ἑλλη Τέρρου ἂν καὶ ὀλίγον ἀκατάλληλος διὰ τὸ πρόσωπον τοῦτο, εἶναι ὁμῶς κομψή καὶ εὐλύγιστος. Παίζει μὲ σκυθρωπὸν αἰσθημα, μὲ φλόγα κάπως νοσηρὰν, μὲ τρυφερὰν ὠραιότητα. Εἶναι σχεδὸν Φαίδρα. Πάυει νὰ εἶναι ὅλως διόλου Ἰουλία, ἀλλ' ἀδιάφορον! Τὸ ὑπόδειγμα τοῦτο πληρέστατα ἀρκεῖ διὰ τὸ πείραμά μας, καὶ εἶμαι βέβαιος, ὅτι θὰ κατορθώσωμεν κατὰ ἕκτακτον...

Ὁ Ράνδολφ, ἐνῶ ὠμίλει περιπάτει μὲ μεγάλ-

λα βήματα, ἔτριβε τὰς χεῖράς του ἡ ἔστρυψε τὸν παχὺν πυρρὸν αὐτοῦ μύστακα.

— Κύριοι, εἶπεν ἐπὶ τέλους, εἶμεθα ἐδῶ τέσσαρες. Σὰς προσκαλῶ μεθ' αὐρίων εἰς τὸ Λύκειον ὅπου θὰ κρατήσω ἕνα θεωρεῖον.»

Καὶ ἐξῆλθεν ὡς ἀτραπή.

Τὴν ὀριθεύσαν ἡμέραν δὲν ἔλειψα νὰ παρευρεθῶ εἰς τὰς ὀκτῶ ὑπὸ τὸ περιστύλον τοῦ μικροῦ ἐκείνου θεάτρου τοῦ Στράνδ, ὅπου τὸ ἀγγλόφωνον κοινόν, εἰμπορεῖ νὰ ἰδῆ ἀπὸ τινῶν ἐτῶν τὰ ἔργα τοῦ Σέξπηρ ἀναδιβάζόμενα ἐπὶ σκηνῆς, ὅπως ὁ ταλαίπωρος μέγας ποιητὴς δὲν τὸ ἐφαντάσθη ποτέ. Εἰσῆλθόμεν εἰς τὸ θεωρεῖον καὶ μόλις ἐκαθήσαμεν εἶδαμεν εἰσερχομένης πρὸς τὰ ἀριστερὰ τῆς πρώτης γαλαρίας τὴν Νάνσυ μὲ τὴν μητέρα τῆς, σεβάσμιαν κυρίαν καμμιά σαρανταριά χρονῶν, τῆς ὁποίας τὰ μαῦρα μαλλιά σκληρὰ ἐτόνιζαν τὰς παρειὰς καὶ τὴν μύτην τῆς, χρώματος ἐρυθροῦ γαλλοῦ. Καὶ μὲ μελαγχολίαν διηρωτώμενη, ἐὰν ἡ μικρὰ μας φίλη, καθὼς αἱ περιπτώσεις συμπατριώτιδες τῆς θὰ ἀνταλλάξῃ μετὰ τὰ τριανταπέντε, τὰ γλυκὰ τῆς γαλανά μάτια μὲ τὰ ξηρὰ ἐκεῖνα μάτια, τὴν λευκότητα τῆς μύτης τῆς καὶ τὸ θελκτικόν τῆς χρῶμα μὲ τὴν σκληρὰν ἐκείνην μεταλλικὴν πρόσφιν... Ὅπως ὅποτε ἡ Νάνσυ ἦτο μιά τρέλλα μὲ τὴν ἐορτάσιμόν τῆς περιβολήν, μὲ ἕνα κλώνον φυσικοῦ κιστοῦ εἰς τὰ ὀλόχρυσά τῆς μαλλία, μὲ τὴν ἐνδυμασίαν τῆς, ἀπὸ φθιγνὸν ὑφασμα, τῆς ὁποίας τὸ ἐπανωφόρι διακριτικῶς ἀνοίγει εἰς τὸ μὸλις φυόμενον χειρονῶδες της στήθος.

Μόλις αἱ δύο γυναῖκες ἐκάθησαν ἤλθε καὶ ὁ Μίλτον Ζαραμάγια καὶ ἐκάθησε πλησίον των. Ὁ περίδοξος οὗτος βλαστὸς τῆς κιτρίνης φύλης ἔπρεπε νὰ ἦτο κατευχαριστημένος, διότι ἡ διὰ τὸ θέατρον ἐνδυμασία του ἦτο ἀμειμπτος: Ὁ μικροσκοπικὸς του μαῦρος φράκος, ἄσπλαχνα διαγράφων τὸν ἐλευσινόν του μικρὸν κορμόν τὸ πανταλόνι του, κολλημένον εἰς τὰς ἰσχνὰς του κνήμας, τὸ ὡς ἐλευραντόδοντον γρῶ-κὰλ, εἰς τὸν μαῦρόν του λαιμόν τὸ μαργαριτάρι μὲ τὰ διαμάντια στὸν γύρον εἰς τὸ μέσον τοῦ στήθους ὄλα, ὄλα ἦσαν καλῆς κατασκευῆς. Τεντωμένους καὶ κομψευόμενος, ὑπερήφανος ὡτὰν νέος πετεινός, εἰς τὸ πλησίον τῆς Νάνσυ κάθισμα.

